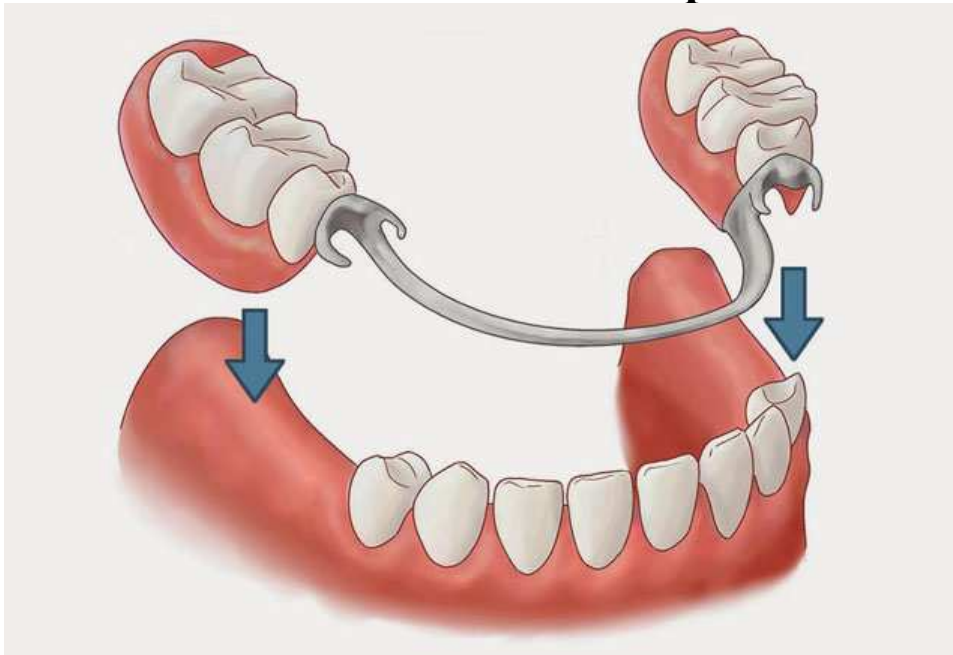

Шлях введення та виведення протеза

Шляхом (напрямком) введення називається той, який відповідає рухові протеза від початкового контакту його кламерних елементів з опорними зубами до остаточного розташування на тканинах протезного ложа.

Шлях виведення протеза – це шлях, яким він рухається у зворотному напрямку, тобто від моменту відривання базису від слизової оболонки протезного ложа до повної втрати контакту утримувальних елементів з опорними зубами.

Визначення напрямку введення

Для вимірювання майстер-модель міцно фіксується на модельному столику і за необхідності захищається пластиліном від перекошування. Попередня позиція майстер-моделі має бути як можна наближеною до нульового положення (оклюзійна площина). Позицію в процесі вимірювання можна змінювати залежно від вимог конструкції та естетики. Для цього модельний столик нахиляють вперед (мезіальний нахил) або назад (дистальний нахил).

Ідеально встановити майстер-модель так, щоб клінічний екватор знаходився набагато нижче за ділянку огляду. Кожен видимий елемент кламера, навіть якщо він дуже витончено виконаний, погіршує загальний естетичний вигляд. Часто цілком достатньо незначної зміни розташування моделі, щоб покращити результат.

Особливе значення має розташування майстер-моделі на модельному столику, оскільки воно задає напрям введення про-

теза. Вертикальні вісі коронок опорних зубів повинні знаходитися по можливості паралельно до напрямку введення протеза. У складних ситуаціях рекомендується проглянути рентгенівський знімок коренів.

Особливо при вкрай малій кількості зубів важко знайти найкраще розташування моделі на модельному столику чи встановити напрям введення. За допомогою картонного паперу можна визначити площину співвідношення між ріжучими краями і вершинами горбиків природних зубів. Для цього на зуби накладають, наприклад, просту поштову листівку. Хоча це не зовсім відповідає оклюзійній площині, але допомагає приблизно встановити модель.

Напрямок введення в нульовому положенні

- Вертикальна передача жувального тиску на пародонт і ясна
- Рівномірна компенсація сили, що відтягує, при знятті протеза
- Легка посадка протеза під дією жувального тиску

Якщо модель при установці на столику суттєво відхиляється від нормального напрямку введення (нульове положення), то з пацієнтом треба потренуватися, щоб він надалі зміг самостійно користуватися протезом. Необхідний для конструкції, але незручний для постановки протеза в порожнину рота напрям введення може призвести до горизонтального перевантаження опорних зубів. У гіршому випадку, при посадці протеза під дією жувального тиску станеться безповоротна деформація кламера і, відповідно, перевантаження пародонту кламерних зубів.

Періодонт зубів компенсує через особливості фізіологічної будови (колагенові волокна), головним чином, вертикальні сили (жувальний тиск). Відповідно при осьовому навантаженні вони можуть витримувати максимальне навантаження. Зі збільшенням відхилення від вісі зуба зменшується величина навантаження, що переноситься. Це потрібно враховувати для збереження періодонту під час вибору місця розташування кламерів і опорних пунктів. Горизонтальні сили можуть компенсуватися тільки в обмеженому об'ємі. Отже, необхідно уникати дії горизонтальних сил, які виникають через сильне

відхилення моделі від нульового положення.

Існує небезпека, що при передачі жувальних сил від протеза на пародонт зубів діятиме не лише вертикальне, але також і горизонтальне навантаження. Тому зміну нульового положення моделі для покращення естетики треба ретельно обдумати. Якщо опорні зуби і так вже сильно розходяться, то нахил важливих для протеза зубів не повинен додатково збільшуватися внаслідок зміни розташування моделі.

У деяких ситуаціях сильне відхилення моделі від нульового положення може мати функціональні переваги. Наприклад, при протезах з включеними дефектами великої протяжності, які, особливо під час прийому клейкої їжі, піддаються сильній тязі. При певному напрямі введення протез замість того, щоб відставати від свого ложа, придавлюватиметься до передніх, природних зубів. Змінений напрям дії сили утримуватиме протез на його ложі під час вживання їжі.

За лініями, зробленими на цоколі моделі, можна приблизно відтворити встановлений первинний напрям введення. Надійніше використовувати модельні столики, позиція яких (нахил) до завершення роботи не змінюватиметься.